

stærkere Modstand end tidligere, der vil see et almindeligt Duffe om, at Præsterne maa kunne fritages for denne Byrde, og at han ved denne Modstand vil bevæges til at tage denne Sag under nøiere Overbetelse, og maa see blive Ordfører for den hos de øvrige Minister.

Indenrigsministeren: Jeg skal blot bemærke, at Sagen er overveiet.

Nørgaard: Jeg skal her ikke optræde som Talsmand for Præsterne, men jeg kan dog ikke undlade at bemærke, at jeg ikke kan være enig i den Udtalelse af Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 5te Valgkreds (L. Jensen), at Præsterne skulle mangle Kendskab til Fattig- og Skolevæsenets Sager i den Grad, som det syntes der fremgik af hans Udtalelser, ligesom jeg heller ikke er enig med en anden æret Taler, at Præsterne skulle udføre disse Forretninger aldeles slet. Hvad nu angaaer den store Oplysning og Dannelse, som jeg hører der er tilstede blandt Bønderne i Hjørring Amt, da er det mig en stor Fornøielse, jeg maa kun beklage, at en saa stor Dygtighed ikke er tilstede i min Egn, naagtet jeg ikke negter, at Dygtigheden skrider fremad. Jeg negter ikke, at der i flere Sogne ere Mænd i Bøndestanden, som kunne føre Correspondance og Protokoller, medens jeg dog paa den anden Side ikke kan negte, at flere Tilfælde ere mig bekendte, hvor Præsten nødvendigviis har maattet føre Protokollen, naagtet en Anden er Formand. Forøvrigt troer jeg, at de saakaldte Bønderhøiskoler ville yde et væsentlig Bidrag til at skaffe denne Dygtighed tilstede i Communen, hvortil her nærmest sigtes, og vil vist om nogle Aar vise sine velgjørende Virkninger. Hvad forøvrigt min Stilling til den Lov angaaer, da har jeg allerede tidligere udtalt mig derom. Og forsaavidt Præsternes Udelukkelse fra disse Forretninger skulde have den Indflydelse, at vi ikke skulde kunne faae Forslaget ophøiet til Lov, da vil jeg tilstaae, at denne Lov efter min Anskuelse er af saa stor Vigtighed, at jeg paa ingen Maade vil lægge Hindringer i Veien, og maa saaledes ganske slutte mig til den høitærede Minister i den Henseende, hvilket jeg har saa meget mindre

Betænkelighed ved, som vi vel alle ere enige om at betragte Loven som en Overgangslov, og som saadan er den efter min Anskuelse meget tilfredsstillende, ja jeg er endog det ærede Ministerium meget taknemmelig for, at det vil gaae ind paa Loven, som den her er fremstillet af Majoriteten. For mig er, som jeg ogsaa tidligere har udtalt, Amtsraadets Sammensætning det Vigtigste, og i den Henseende kan jeg ikke have noget Mærkeligt at indvende mod Forslaget.

L. Jensen: Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Nørgaard) yttrede, at jeg skulde have sagt, at Præsterne bestyrede Fattigvæsenet slet, men det har jeg aldeles ikke sagt, jeg har kun sagt, at Præsterne ikke allestider kunne være kjendte med Forholdene saa godt som Sognets Beboere, navnlig naar de nylig vare komne til Sognet, og derfor have de undertiden i den bedste Hensigt henvendt de Fattige til Medlemmerne af Sogneforstanderskaberne, men at de bestyrede Fattigvæsenet slet, har jeg ingenlunde sagt.

Varfod: Jeg kan ikke følge Fleertallet med Hensyn til dets Forslag til § 2, men maa slutte mig til Mindretallet. Jeg har vel hørt sige, at Fleertallets Forslag skulde være et Skridt fremad, og det kan jeg ikke benegte; men jeg har ogsaa hørt Forslagsstillerne indrømme, at det ialtsald kun var et Snegleskridt, og det er upaardvibelligt ikke et Skridt, som passer til Tid og Omstændigheder. Naar man har henvist til den ærede Indenrigsministers Udtalelser, som om der i dem skulde ligge en Grund til, ja næsten en Nødvendighed for os til at antage Fleertallets Forslag, saa forekommer det mig, at man har overhørt den Uttring, den ærede Indenrigsminister fremsatte, da han sidst havde Ordet. Jeg forstod nemlig den ærede Indenrigsminister, som om han sagde, at han antog, at den Tid snart vilde komme, da man kunde gaae ind paa Mindretallets Forslag, men at der for Diebliffet var Bænkkelighed derved, idetmindste for Skolevæsenets Vedkommende; men her er baade Skolevæsenet og Fattigvæsenet stillet lige, og det forekommer mig at den ærede Indenrigsminister udtryffeligt ud-